

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 04.03.1966, sp. zn. 5 Cz 13/66, ECLI:CZ:NS:1966:5.CZ.13.1966.1

Číslo: 51/1966

Právní věta: Zvláštní procesní postavení prokurátora, rozdílné od procesního postavení účastníků řízení, brání tomu, aby mohl být pokládán za účastníka řízení se všemi z toho vyplývajícími procesními důsledky. Není proto možné, aby byla vyslovena povinnost prokurátora k náhradě nákladů řízení podle těch ustanovení občanského soudního řádu, jež upravují náhradu nákladů řízení mezi účastníky; jiných ustanovení, jež by to připouštěla, občanský soudní řád nemá.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 04.03.1966

Spisová značka: 5 Cz 13/66

Číslo rozhodnutí: 51

Číslo sešitu: 5

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Náklady řízení, Řízení před soudem

Předpisy: 99/1963 Sb. § 142 odst. 1

§ 35 odst. 1

§ 35 odst. 2

§ 35 odst. 3

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 51/1966 sb. rozh.

Zvláštní procesní postavení prokurátora, rozdílné od procesního postavení účastníků řízení, brání tomu, aby mohl být pokládán za účastníka řízení se všemi z toho vyplývajícími procesními důsledky. Není proto možné, aby byla vyslovena povinnost prokurátora k náhradě nákladů řízení podle těch ustanovení občanského soudního řádu, jež upravují náhradu nákladů řízení mezi účastníky; jiných ustanovení, jež by to připouštěla, občanský soudní řád nemá.

(Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 4. března 1966, [5 Cz 13/66.](#))

K návrhu okresního prokurátora v Havlíčkově Brodě bylo zahájeno řízení o neplatnost darovací smlouvy ze dne 3. 7. 1963, kterou J. Š., důchodce, daroval JZD 9. květen se sídlem v S., domek čp. 221 v Š. Okresní prokurátor v Havlíčkově Brodě odůvodnil svůj návrh tvrzením, že v době uzavírání smlouvy již nebyl J. Š. vlastníkem domku, který byl dříve vykoupěn ve prospěch státu podle zákona č.

46/1948 Sb., o nové pozemkové reformě.

Okresní soud v Havlíčkově Brodě nevyhověl návrhu okresního prokurátora v Havlíčkově Brodě, a to v podstatě z toho důvodu, že nebylo prokázáno jeho tvrzení o výkupu domku čp. 221 v Š. ve prospěch státu podle zákona č. 46/1948 Sb.

Krajský soud v Hradci Králové potvrdil rozsudek soudu prvního stupně; navíc okresnímu prokurátorovi v Havlíčkově Brodě uložil povinnost zaplatit JZD 9. květen se sídlem v S. náklady odvolacího řízení částkou 488,20 Kčs do jednoho měsíce u krajského sdružení advokátů.

Nejvyšší soud rozhodl ke stížnosti pro porušení zákona, podané generálním prokurátorem, že rozsudkem krajského soudu v Hradci Králové byl porušen zákon ve výroku o nákladech řízení, a toto rozhodnutí v uvedeném výroku zrušil.

Z odůvodnění:

Ustanovení § 142 odst. 1 o. s. ř., o něž opřel krajský soud své rozhodnutí o povinnosti okresního prokurátora v Havlíčkově Brodě k náhradě nákladů odvolacího řízení, je ustanovením o náhradě nákladů řízení mezi účastníky řízení; stanoví, že soud přizná náhradu nákladů potřebných k účelnému uplatňování nebo bránění práva účastníku, který měl ve věci plný úspěch, proti účastníku, který ve věci úspěch neměl.

Toto řízení bylo zahájeno k návrhu prokurátora podle ustanovení § 35 odst. 1 o. s. ř.; prokurátor jím nenavrhoval řešení právního vztahu mezi ním na jedné straně a smluvními stranami na druhé straně (tj. mezi okresním prokurátorem v Havlíčkově Brodě na jedné straně a J. Š. a JZD 9. květen se sídlem v S., na druhé straně), nýbrž řešení právního vztahu mezi smluvními stranami (tj. mezi J. Š. a JZD 9. květen se sídlem v S.), a to v zájmu společnosti, popř. v zájmu ochrany práv občanů. Ani podáním návrhu se ovšem prokurátor nestal účastníkem tohoto řízení; zůstal subjektem odlišným od účastníků řízení (srov. důvodovou zprávu k občanskému soudnímu řádu), byť oprávněným k většině úkonů, které mohli vykonat účastníci řízení (vyjma úkonů, které mohli vykonat pouze účastníci právního vztahu, tj. smluvní strany J. Š. a JZD 9. květen se sídlem v S.).

Uvedené zvláštní procesní postavení prokurátora, rozdílné od procesního postavení účastníků řízení, brání ukládání povinnosti prokurátorovi k náhradě nákladů řízení podle těch ustanovení občanského soudního řádu (jmenovitě § 142 o. s. ř.), která upravují náhradu nákladů řízení mezi účastníky řízení; jiných ustanovení, jež by to snad dovolovala, občanský soudní řád nemá.

Z toho plyne, že krajský soud v Hradci Králové – pokud předpokládal možnost uložení povinnosti k náhradě nákladů řízení podle ustanovení § 142 odst. 1 o. s. ř. prokurátorovi, který podal návrh na zahájení řízení ve smyslu ustanovení § 35 odst. 1 o. s. ř. – porušil zákon v ustanoveních § 142 odst. 1, § 35 odst. 2 a 3 o. s. ř. Vzhledem k tomu bylo rozhodnutí krajského soudu v Hradci Králové ve výroku o nákladech řízení ke stížnosti pro porušení zákona zrušeno.